

Kohus Tallinna Ringkonnakohus

otsuse tegemise aeg ja koht 28. oktoober 2008.a Tallinn

Kriminaalasja number 1-07- 2147

Kohtukoosseis Eesistuja Malle Preimer, liikmed Meelika Aava Paavo

Randma

Kohtuistungi sekretär Tatjana Derkatš **Tõlk** Svetlana Talli

Kohtuistungi toimumise aeg ja

koht

Kriminaalasi

21. oktoober 2008.a, avalik kohtuistung, Tallinn

Ilja Lipnikovi süüdistus KarS § 200 lg 2 p 4; 263 p. 1, 4 ja 121 järgi; Sergei Jarõi ja Aleksandr Listjevi süüdistus KarS

§ 263 p 1, 4 ja 121 järgi

Apelleeritud kohtuotsus Harju Maakohtu 18 detsembri 2007.a otsus

Apellatsiooni esitaja Süüdistatav Ilja Lipnikov

Prokurör Anneli Lumiste Süüdistatav Ilja Lipnikov

sünd 03.10.1986.a XXXXXX XXXXXXX, elukoht XXXXXXX XX-X XXXXXXX, ei tööta, karistatud

20.03.2006.a Harju Maakohtu poolt KarS § 200 lg 2 p 4, 7 ja 121 järgi 2 aasta ja 8 kuulise vangistusega osaliselt tingimisi, koheselt kuulus kandmisele 1 aasta vangistust, 1 aasta ja 8 kuud mõisteti tingimisi 2 aastase katseajaga, vabanes 19.07.2006.a, kinni peetud kahtlustatavana 08.10.2006.a.

Kaitsja Adv. Veljo Viilol

RESOLUTSIOON

Tühistada Harju Maakohtu 18. detsembri 2007.a otsus osaliselt:

Ilja Lipnikovi süüditunnistamises ja karistamises KarS § 200 lg 2 p 4 järgi, KarS § 121 järgi karistamises 4 kuulise vangistusega, KarS § 64 lg 1 ja KarS § 65 lg 2 alusel liitkaristuste mõistmises.

Teha uus otsus:

Mõista Ilja Lipnikov KarS § 200 lg 2 p 4 järgi õigeks.

Tunnistada Ilja Lipnikov süüdi KarS § 199 lg 2 p 4 järgi ja karistada teda 1 aastase vangistusega.

Mõista Ilja Lipnikovile KarS § 121 järgi karistuseks 1 aasta ja 6 kuud vangistust.

KarS § 64 lg 1 alusel mõista kuritegude kogumi eest liitkaristuseks 3 aastat vangistust. KarS § 65 lg 2 alusel suurendada mõistetud karistust Harju Maakohtu 20.03.2006.a otsusega mõistetud karistuse ärakandmata osa (1 aasta ja 8 kuud vangistust) võrra ning liitkaristuseks mõista 4 aastat ja 8 kuud vangistust.

Muus osas jätta kohtuotsus muutmata.

Apellatsioon rahuldada.

EDASIKAEBAMISE KORD

Kohtuotsuse peale võib 30 päeva jooksul esitada kassatsiooni Riigikohtule. Kassatsiooni esitamise soovist tuleb ringkonnakohtule kirjalikult teatada 7 päeva jooksul alates kohtuotsuse kantselei kaudu teatavaks tegemisest. Kassatsioon tuleb esitada kirjalikult ringkonnakohtu kaudu 30 päeva jooksul alates päevast, mil kohtumenetluse poolel on võimalik ringkonnakohtu otsusega tutvuda. Süüdistatav võib kassatsiooni esitada üksnes advokaadist kaitsja või advokaadi vahendusel.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

Ilja Lipnikov tunnistati süüdi KarS § 263 p 1, 4 järgi ja karistati 1 aastase vangistusega, KarS § 200 lg 2 p 4 järgi 3 aasta ja 6 kuulise vangistusega, KarS § 121 järgi 4 kuulise vangistusega. KarS § 64 alusel mõisteti liitkaristuseks 3 aastat ja 6 kuud vangistust. KarS § 65 lg 2 alusel suurendati mõistetud karistust eelmise kohtuotsusega mõistetud ärakandmata karistuse – 1 aasta ja 8 kuu võrra ning lõplikuks liitkaristuseks mõisteti I. Lipnikovile 5 aastat ja 2 kuud vangistust. Karistuse kandmise alguseks loeti 08.10.2006.a.

I. Lipnikov tunnistati KarS § 263 p 1, 4 järgi süüdi selles et ta koos S. Jarõi ja A. Listjeviga 10.2006.a kella 04.30 paiku, viibides piljardiklubis R. XXXXX XXX XXX XXXXXXXXX ning olles alkoholijoobes, rikkus avalikus kohas ja kolmandate isikute juuresolekul raskelt avalikku korda ja teiste isikute rahu, tarvitades põhjendamatult vägivalda sama klubi külastajate A. O. ja S. A. suhtes.

S. Jarõi, I. Lipnikov ja A. Listjev läksid A. O. ja S. A. juurde ning I. Lipnikov tõukas S. A. kätega ja pärast seda lõi ühel korral rusikaga näo piirkonda. S. A. tõstis piljardikii enda ette kaitseks, millest A. Listjev kinni haaras ning I. Lipnikov lõi samal ajal veel ühe korra S. A. rusikaga näo piirkonda ja haaras samuti piljardikiist kinni. Seejärel lõid A. Listjev ja I. Lipnikov kumbki ühel

korral S. A. rusikaga näkku – üks ühelt poolt, teine teiselt poolt. I. Lipnikov lõi veel S. A. mitu korda rusikaga.

S. A. eemaldus I. Lipnikovist, neile lähenes A. O., kellele I. Lipnikov lõi rusikaga pea piirkonda. Samuti lõi S. Jarõi A. O. rusikaga ühel korral näo piirkonda ja jalaga näo piirkonda, millisest löögist A. O. kukkus põrandale pikali. Seejärel lõi I. Lipnikov uuesti S. A. mitu korda rusikaga näo piirkonda ja käes olnud pudeliga vastu pead, nii et pudel purunes. Oma tegevusega S. Jarõi, I. Lipnikov ja A. Listjev põhjustasid S. A.le ja A. O.le füüsilist valu ja ninaluumurrud ning häirisid nende rahu avalikus kohas.

KarS § 121 järgi tunnistati I. Lipnikov süüdi selles, et ta 08.10.2006.a kella 05:00 paiku XXXXX XXX maja nr XXX juures XXXXXXXXX, kasutas vägivalda J. L. suhtes, lüües J. L. pudeliga õla piirkonda ja tõukas teda, mille tagajärjel J. L. kukkus asfaldile. Oma tegevusega I. Lipnikov põhjustas J. L.ile füüsilist valu ning tervisekahjustusi – J. L.il tuvastati marrastusi vasema rindkerepoole piirkonnas.

KarS § 200 lg 2 p 4 järgi tunnistati ta süüdi selles, et, olles varem toime pannud röövimise, 27.08.2006.a kella 04:30 paiku Tallinnas XXXXXX XXX juures lõi E. V. rusikaga näo piirkonda, millega tekitas E. V. füüsilist valu ning ninaluu ja hamba murru. Saadud löögist kukkus E. V. maha ja kaotas teadvuse. Kasutades ära, et E. V. temalt saadud löögist maha kukkus ja teadvuse kaotas ning ajal, kui kestis veel kasutatud vägivalla toime, võttis I. Lipnikov ebaseadusliku omastamise eesmärgil E. V.i pükste taskust ära mobiiltelefoni Samsung D600 maksumusega 4 500 krooni ja rahakoti maksumusega 500 krooni, milles oli sularaha 4 krooni, ID-kaart ja Ühispanga kaart E. V.i nimele.

Sama kohtuotsusega tunnistati süüdi ka Sergei Jarõi ja Aleksandr Listjev, kuid nende suhtes ei ole kohtuotsust vaidlustatud.

APELLATSIOONI SISU

Ilja Lipnikov taotleb maakohtu otsuse osalist tühistamist osas, millega mõisteti teda süüdi KarS § 200 lg 2 p 4 järgi ning leiab, et tema käitumine on hinnatav KarS § 199 ja 121 järgi. Uurimisega on tuvastatud, et tema poolt kannatanule toimepandud ründest mobiiltelefoni hõivamiseni möödus vähemalt 5-10 minutit. Seda asjaolu on ta kinnitanud nii eeluurimisel kui kohtus, kuid kohus on jätnud selle tähelepanuta. Tal puudus algselt igasugune röövimise tahtlus. Tema käitumisele oli provotseerivaks kannatanu ja tema kaaslane, kes olid tugevas joobes ega kontrollinud enda käitumist. See fakt on kajastatud ka kannatanu ja tema kaaslase ülekuulamise protokollides. Tema tegevus ei olnud kuidagi planeeritud, kõik kujunes stiihiliselt.

MENETLUS RINGKONNAKOHTUS

Prokurör leidis, et maakohtu otsus on põhjendatud ja seaduslik, I. Lipnikovi käitumisele 27.08.2006.a öösel on antud õige juriidiline hinnang, apellatsioon tuleb jätta rahuldamata.

Süüdistatav ja tema kaitsja toetasid apellatsiooni ja taotlesid KarS § 200 lg 2 p 4 osas kohtuotsuse tühistamist ja uue otsusega selles kuriteoepisoodis I. Lipnikovi süüditunnistamist KarS § 199 lg 2 p 4 ja 121 järgi.

RINGKONNAKOHTU SEISUKOHT

Kohtukolleegium, tutvunud süüdistusasja materjalide ja apellatsiooniga, kuulanud ära kohtumenetluse pooled, leiab, et apellatsioon väärib tähelepanu.

Esmalt osundab kohtukolleegium, et KarS § 200 lg 1 kohaselt on röövimine asja äravõtmine vägivallaga, st vägivald peab olema asja äravõtmise vahend, olema suunatud kannatanu vastupanu mahasurumisele, mitte aga teistele eesmärkidele. Lisaks eelnevale on röövimise inkrimineerimisel nõutav, et vägivald oleks asja hõivamisega ajaliselt seotud. See tähendab, et vägivalda kasutatakse asja äravõtmise ajal, aga samuti vahetult enne või pärast selle üleminekut süüdlase valdusse.

Käesolevas kriminaalasjas I. Lipnikovi käitumisele õigusliku hinnangu andmisel tuleb lähtuda neist tehioludest, mis maakohtus kontrollitud tõenditega 27.08.2006.a öösel toimunu kohta kindlaks on tehtud.

Kannatanu E. V.i sõnul sõitis ta koos A. T. taksoga XXXXXXX, peatus pangaautomaadist raha võtmiseks K. poe ees, kus võõras noormees tahtis tungida takso tagaistmele, mis põhjustas noormehe ja A. T. vahel sõimlemise. Kui A. T. taksost välja sai, ründas võõras. Tema, ilma igasuguse agressiivsuseta väljus ja seletas, et kaklust ei soovi, lähme laiali. Äkki sai ta paar lööki rusika või jalaga pähe, kukkus peaga vastu asfalti ja minestas. Kui toibus, oli temalt pükste ees- ja tagataskust ära võetud mobiiltelefon ja rahakott /III kd tl 40-41/.

Märksa täpsema faktiliste asjaolude kirjelduse saab tunnistaja A. T. ütlustest. Tema sõnul tegi keegi pärast takso peatumist tagumise ukse lahti ja hakkas talle sülle istuma. Ta sai siiski taksost välja, toimus rüselus, milles tema suutis ennast vaid kaitsta, ta kukkus. Ka E. V. tuli taksost välja, tahtes teda ja ründajat lahutada. Ta kuulis lööke ja keha kukkumist. Lootis, et see pole E., kuid tõustes nägi, et E. on pikali maas ja võõras isik istub taksosse. Momenti, et võõras midagi oleks võtnud, ei näinud. Ta läks kasiinosse helistama, oli ära vast minuti. Kui E. teadvusele tuli, avastas, et kadunud on telefon ja rahakott. Neid rünnanud noormees oli väga agressiivne ja kiire liikumisega /III tl 42/.

Kuigi süüdistatav püüab enda poolt toimepandut õigustada kannatanu ja tunnistaja provotseeriva käitumisega, mis on aga paljasõnaline ega haaku teiste kontrollitud tõenditega, kinnitab ta, et pärast kannatanu pikalilöömist läks ta takso juurde tagasi, kuid siis tekkis mõte, et võtaks kannatanult, kes oli teadvuse kaotanud, asjad. Ta võttis mobiiltelefoni ja rahakoti /III kd tl 81/. Siinjuures tuleb tähele panna, et I. Lipnikovi ütlused kannatanu vara omastamist puudutavas osas on tunnistaja A. T. ütlustega haakuvad.

Eelnevat arvestades leiab kohtukolleegium, et objektiivselt tuvastatu ei anna alust järelduseks, et I. Lipnikovi poolt toimepandud vägivald E. V.i suhtes oleks olnud suunatud kannatanult vara äravõtmisele, st käesoleval juhul ei olnud vägivald asja äravõtmise vahendiks. Nii tunnistaja A. T. kui süüdistatava enda ütlused annavad tunnistust sellest, et katkes ka vägivalla ja vara hõivamise ajaline seotus - I. Lipnikov lõi E. V.i pikali ja pöördus minekule, seega puudus tal kuni selle hetkeni vara omastamise tahtlus, so röövimise subjektiivne koosseis. Ka süüdistuses märgitu kohaselt võttis I. Lipnikov kannatanu taskust ära telefoni ja rahakoti ajal, mil kestis veel

kasutatud vägivalla toime. See ei anna aga kohtukolleegiumi seisukohalt alust rääkida vägivallast kui asja äravõtmise vahendist. Kohtukolleegium on seisukohal, et I. Lipnikov tuleb KarS § 200 lg 2 p 4 järgi õigeks mõista, kuivõrd puudub kuriteo subjektiivne külg.

Samas, kasutades ära E. V.i teadvusetust, otsustas I. Lipnikov kannatanu vara omastada, seega ebaseadusliku omastamise eesmärgil võttis ära võõra vallasasja ning tema käitumine on hinnatav KarS § 199 lg 2 p 4 järgi, kuivõrd ta oli varem toime pannud ja omas karistatust röövimise eest. Samuti on vaieldamatult tõendatud, et I. Lipnikov lõi rusikaga E. V.it, millest viimane asfaldile kukkus, löögiga tekitas süüdistatav kannatanule füüsilist valu, ninaluu ja hamba murru, s.o tervisekahjustuse. Seega vastutab I. Lipnikov E. V.i tervise kahjustamise eest löömisega ning ta tuleb KarS § 121 järgi süüdi tunnistada.

Kohtukolleegium on seisukohal, et kuivõrd I. Lipnikovi süü suurus KarS § 121 järgi kvalifitseeritavas kuriteos suureneb (tekitas tervisekahjustusi nii E. V. kui J. L.), siis tuleb talle KarS § 121 järgi juba mõistetud karistust karmistada.

Eelnevast lähtudes ja juhindudes KrMS § 337 lg 1 p 4, 338 p 2, 340 lg 2 p 3 tühistab ringkonnakohus Harju Maakohtu otsuse I. Lipnikovi süüditunnistamises ja karistamises KarS § 200 lg 2 p 4 järgi ning mõistab ta uue otsusega süüdi KarS § 199 lg 2 p 4 ja 121 järgi, süüdistatava apellatsiooni ringkonnakohus rahuldab.

Malle Preimer Meelika Aava Paavo Randma

Otsus osaliselt tühistatud Riigikohtu 12.03.2009.a. otsusega nr. 3-1-1-12-09

RESOLUTSIOON

- 1. Tühistada Tallinna Ringkonnakohtu 28. oktoobri 2008. a otsus I. Lipnikovi õigeksmõistmises KarS § 200 lg 2 p 4 järgi ja süüdimõistmises KarS § 121 ja § 199 lg 2 p 4 järgi, samuti talle liitkaristuse mõistmise osas ja saata kriminaalasi selles osas uueks arutamiseks Tallinna Ringkonnakohtule.
- 2. Muus osas jätta ringkonnakohtu otsus muutmata.
- 3. Kassatsioon rahuldada.
- 4. Mõista riigituludest OÜ Veljo Viilol kasuks välja kaitsjatasu summas 1350 krooni kassatsioonimenetluses kaitsja osalemise eest ja lugeda väljamõistetud summa kohtukulude hulka.